

Generatiepact Burgerberaad Woerden

Villa VdB & Meldpunt Actueel

Mar 18, 2026

Woerden, Netherlands

Voorwoord

Wonen

Leefomgeving

Verkeersveiligheid

Zorg

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen hebben inwoners van verschillende generaties in Woerden zich gebogen over vier belangrijke lokale thema's. In vier mini-burgerberaden, bestaande uit groepen van vijf inwoners tussen de 16 en 80+, is twee uur lang gesproken over ervaringen, knelpunten en wensen voor de toekomst. Deelnemers kwamen uit verschillende wijken en kernen, en brachten hun eigen perspectieven mee. Het verloop van deze beraden is te volgen geweest bij Omroep MAX op NPO Radio 1 in Villa VdB en de sociale kanalen van Meldpunt Actueel.

Het doel van dit generatiepact is om de gezamenlijke inzichten van jong en oud samen te brengen in één document ter inspiratie voor het gemeentelijk beleid. De gesprekken laten zien dat Woerden veel kwaliteiten heeft, maar dat inwoners ook duidelijke zorgen en verbeterpunten zien, variërend van veiligheid in het verkeer tot de betaalbaarheid van woningen en de behoefte aan ontmoetingsplekken voor alle leeftijden.

De aanbevelingen in dit pact zijn niet technisch of politiek ingestoken, maar gevormd door dagelijkse ervaringen van inwoners die Woerden kennen, gebruiken en waarderen. Hiermee biedt het generatiepact een concreet en breed gedragen geluid uit de samenleving, met voorstellen die direct toepasbaar zijn en bijdragen aan een leefbare en toekomstbestendige gemeente.

Wonen

Probleemanalyse

Schaarste aan betaalbare en passende woningen voor starters

Jongeren ervaren dat het vrijwel onmogelijk is om een betaalbare woning te vinden. Starters zoals Boas zien weinig aanbod, vrezen dat huren hen later belemmert bij het kopen, en blijven daardoor noodgedwongen thuis wonen. De beperkte beschikbaarheid maakt het voor jongeren moeilijk om zelfstandig te worden en een toekomst in Woerden op te bouwen.

Moeilijke doorstroming door gebrek aan alternatieven voor ouderen

Veel ouderen blijven in ruime woningen wonen omdat er in Woerden weinig kleinere, passende of zorggeschikte woonvormen beschikbaar zijn. Jan beschrijft dat veel weduwen in bungalows blijven wonen omdat zij geen plek kunnen vinden waar zorg en ontmoeting samenkomen. Door het ontbreken van doorstroomopties komen bestaande woningen niet vrij voor nieuwe generaties.

Kwetsbare positie van inwoners na scheiding en beperkte betaalbaarheid

Lara laat zien hoe moeilijk het voor mensen is om na een scheiding weer woonruimte te vinden, omdat de kosten van een eigen woning niet op te brengen zijn met één inkomen. Veel mensen vallen tussen wal en schip doordat zij te weinig verdienen om te kopen en te veel om aanspraak te maken op steun. Hierdoor ontstaat een grote groep inwoners die onvoldoende toegang heeft tot betaalbare huisvesting.

Gebrek aan variatie en te trage procedures voor nieuwe woonvormen

Deelnemers benoemen dat Woerden meer variatie nodig heeft in woonvormen, zoals flexwoningen, gedeelde woningen of kleinere gelijkvloerse woningen voor ouderen. Hoewel er ideeën bestaan, worden zij nog weinig toegepast en duurt vergunningverlening lang. Daardoor komt nieuwe, passende woonruimte traag beschikbaar en blijft de druk op de woningmarkt groot.

Perspectieven van de deelnemers

Boaz Zwaneveld (18)

Heeft nog geen woning kunnen vinden, zoekt iets kleins en betaalbaars maar ziet nauwelijks aanbod en vreest vast te lopen als starter.

Maarten Kamphuis (76)

Pleit voor meer starterswoningen en doorstroming; zijn eigen ideale woning bestaat in Woerden nog niet.

Jos Zwanenburg (73)

Verhuisde bewust kleiner en vindt dat meer mensen dit zouden kunnen doen, mits er voldoende geschikte woningen zijn.

Lara Klijn (43)

Ervaaft dat mensen na een scheiding financiële risico's lopen en nauwelijks terug de woningmarkt op kunnen; pleit voor betaalbaarheid en lokale binding.

Jan Lammersen (83)

Wil zelf niet verhuizen, maar ziet de noodzaak van woonvormen waar jong en oud samenleven en zorg dichtbij is.

Aanbevelingen

Verbeter communicatie tussen gemeente en inwoners

Vergroot de zichtbaarheid van informatie, zoek inwoners actiever op en maak duidelijker welke woonmogelijkheden en procedures er zijn.

Realiseer meer betaalbare starterswoningen

Zorg voor kleine, bereikbare woningen voor jongeren zodat zij de eerste stap naar zelfstandigheid kunnen zetten.

Stimuleer doorstroming door passende alternatieven voor ouderen

Ontwikkel kleinere en zorggeschikte woonvormen waardoor ouderen eerder kunnen doorverhuizen en woningen vrijkomen.

Introduceer gemengde woonvormen met zorg nabij

Ontwerp woonconcepten waar jong en oud samen kunnen wonen en waar zorg en gedeelde voorzieningen aanwezig zijn.

Onderzoek flexwoningen en gedeelde woonvormen

Gebruik tijdelijke en gedeelde woonconcepten om snel betaalbare woningen toe te voegen.

Versnel vergunningstrajecten voor woonprojecten

Maak processen sneller en toegankelijker zodat nieuwe woningen sneller kunnen worden gerealiseerd.

Leefomgeving

Probleemanalyse

Onvoldoende plekken en mogelijkheden voor jongeren, vooral 's avonds

Jongeren geven aan dat er overdag genoeg te doen is, maar dat het aanbod 's avonds vrijwel ontbreekt. Na middernacht zijn er geen voorzieningen meer, waardoor zij uitwijken naar Utrecht of bij de Albert Heijn rondhangen. De jeugdsoos wordt weinig aantrekkelijk gevonden en veel jongeren weten niet waar ze naartoe kunnen. Dit leidt tot minder betrokkenheid bij wat Woerden te bieden heeft.

Slechte zichtbaarheid en communicatie van activiteiten

Hoewel Woerden veel activiteiten heeft, zijn deze volgens inwoners lastig te vinden. Informatie wordt vaak te laat opgemerkt en bestaande plakplekken worden overgenomen door grote commerciële posters. Ook op plekken als het station ontbreekt duidelijke communicatie. Hierdoor bereikt het huidige aanbod zijn doelgroepen, en vooral jongeren, onvoldoende.

Beperkte structurele verbinding tussen jong en oud

Ouderen ervaren Woerden als sociaal en dorps, maar jongeren voelen zich minder aangesproken door het activiteitsaanbod. Veel initiatieven worden door ouderen georganiseerd en sluiten daardoor vooral bij hun eigen leeftijdsgroep aan. Jongeren missen begeleiding om betrokken te raken, terwijl bestaande ontmoetingsvormen tussen generaties, zoals sport en muziekverenigingen, uitzonderingen zijn.

Waardering voor het groene, sociale karakter van Woerden

Deelnemers ervaren Woerden als een prettige, schone en gezellige stad. Het dorpse karakter en de onderlinge betrokkenheid worden genoemd als belangrijke waarden die zichtbaar zijn in bijvoorbeeld scouting en muziekverenigingen. Deze kwaliteiten willen bewoners behouden bij toekomstige ontwikkelingen.

Perspectieven van de deelnemers

Marcha Kortekaas (53)

Benadrukte dat Woerden prettig en sociaal is, maar dat jongeren dreigen weg te trekken als er niet meer voor hen wordt gedaan. Zij keerde zelf terug naar Woerden na een periode in Amsterdam vanwege de gezelligheid en verbondenheid.

Gijsbert Valstar (74)

Vond Woerden dynamisch en schoon, maar wees op gebrekkige communicatie van activiteiten: 'Je hoort ineens dat iets gisteren al was.' Hij is actief bij de Fietzersbond en wijkplatformen.

Sander den Hollander (21)

Ervaren dat er overdag genoeg sportmogelijkheid is, maar dat er 's avonds weinig te doen is. Jongeren gaan naar Utrecht, maar terugkomen is moeilijk.

Lex Albers (76)

Ziet Woerden als een 'stad met dorpse allures'. Organiseert duurzame en historische activiteiten, maar merkt dat ouderen vooral activiteiten voor hun eigen leeftijdsgroep opzetten.

Mats van Wunnik (16)

Vertelde dat jongeren vaak bij de Albert Heijn hangen bij gebrek aan alternatieven. Jongeren willen best initiatief tonen, maar missen begeleiding en stimulans.

Aanbevelingen

Plaats zichtbare plakzuilen / informatiezuilen

Plaats op centrale locaties zoals het station en in de wijken goed onderhouden plakzuilen waar agenda's, posters en activiteiten duidelijk zichtbaar zijn.

Jongeren actief betrekken en serieus nemen

Zoek jongeren actief op buiten bestaande verenigingen, betrek hen bij plannen die hen raken en communiceer beter op plekken waar jongeren komen.

Ontmoetingsplek voor jongeren het hele jaar door

Creëer een veilige, toegankelijke plek die ook in de winter bruikbaar is en jongeren een alternatief biedt voor de recreatieplas zonder overlast te veroorzaken.

Urban gym / buitensportplaats

Realiseer een buitensportplek waar jongeren vanaf ongeveer 10–14 jaar vrij kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten.

Meer avondhoreca

Voeg een eetgelegenheid toe voor late uren, bijvoorbeeld als alternatief voor de McDonald's, zodat inwoners na sluitingstijd van cafés nog ergens terechtkunnen.

Groen imago behouden en versterken

Behoud het groene en sociale karakter van Woerden en gebruik dit als leidraad bij de verdere ontwikkeling van de stad.

Verkeersveiligheid

Probleemanalyse

Onveilige fietsroutes en drukte op belangrijke verbindingen

Deelnemers benoemen dat verschillende fietsroutes in en rond Woerden niet meer aansluiten op het huidige gebruik. Vooral het fietspad tussen Kamerik en Woerden wordt als gevaarlijk ervaren door de mix van scholieren, wandelaars, bakfietsen en fatbikes. Door toegenomen drukte en beperkte breedte moeten weggebruikers voortdurend opletten, waardoor de route onveilig voelt en niet voldoet aan de huidige behoefte aan ruimte en overzicht.

Verkeerschaos door slechte planning bij bouw- en ontwikkellocaties

In nieuwe wijken, zoals Snelle Poort, ontstaat volgens deelnemers regelmatig verkeerschaos door een combinatie van bouwverkeer, bezoekers van voorzieningen en scholieren. Doordat werkzaamheden, priklocaties, winkels en scholen samenkomen zonder duidelijke coördinatie, rijden auto's, fietsers en voetgangers kriskras door elkaar. Volgens deelnemers leidt dit tot gevaarlijke situaties en bijna-aanrijdingen, en wordt onvoldoende nagedacht over bereikbaarheid en doorstroming tijdens de bouwfases.

Onvoldoende handhaving en druk gedrag van weggebruikers

Verschillende deelnemers merken op dat regels niet altijd worden nageleefd, zoals fietsverboden in voetgangersgebieden of de 30-kilometerzones. Weggebruikers zouden een “kort lontje” hebben en gedrag draagt volgens de groep sterk bij aan onveiligheid. Handhaving wordt als beperkt ervaren: boa’s worden weinig gezien en overtredingen blijven daardoor vaak zonder gevolg, wat volgens deelnemers leidt tot meer risicovol gedrag.

Onvoldoende toegankelijkheid voor kwetsbare groepen in het verkeer

Voor mensen met een rolstoel of beperkte mobiliteit zijn stoepen, oversteekplaatsen en oudere wijken vaak lastig begaanbaar. Het ontbreken van afritjes of duidelijke routes zorgt ervoor dat rolstoelgebruikers moeilijk de straat over kunnen. Deelnemers vinden dat bij verkeersbeleid en infrastructuur te weinig rekening wordt gehouden met ouderen, minder validen en kinderen, terwijl deze groepen extra afhankelijk zijn van veilige en overzichtelijke routes.

Perspectieven van de deelnemers

Annemiek Visser (70)

Ziet op meerdere plekken chaos ontstaan door gebrekkige planning en zag in haar wijk bijna-aanrijdingen; denkt creatief mee en bracht een alternatief rotonde- en fietsrotonde-idee in.

Mark-Jan Zwaneveld (46)

Vindt dat gedrag een grote rol speelt en wijst op tekortschietende fietspaden, vooral tussen Kamerik en Woerden; ziet voorbeelden in de gemeente waar het beter is geregeld.

Josien Verlaan (62)

Fietst en wandelt veel en benoemt specifieke problemen voor wandelaars en rolstoelgebruikers; vindt het fietspad Kamerik-Woerden een urgent knelpunt.

Justin Egberts (29)

Heeft als persfotograaf veel ongelukken gezien en benadrukt het belang van goed gedrag; merkt dat elektrische fietsen leiden tot meer incidenten zonder auto's.

Gert van Vliet (72)

Ziet dat weggebruikers zich niet altijd aan regels houden, zoals fietsverboden of snelheidslimieten, en vindt dat boa's vaker zichtbaar op straat moeten handhaven.

Aanbevelingen

Stimuleer positief verkeersgedrag

Zet in op bewustwording en vriendelijker gedrag tussen verkeersdeelnemers, zodat weggebruikers elkaar minder snel aanspreken op irritatie maar vooral bijdragen aan een veilige sfeer.

Betrek bewoners, ondernemers en kwetsbare groepen

Vraag inwoners actief mee te denken, inclusief scholieren, ouderen en minder validen, zodat plannen beter aansluiten op dagelijkse praktijk en knelpunten eerder wordenesignaleerd.

Pak door op bestaande plannen en verbeter fietsroutes

Voer geplande verbeteringen aan fietspaden sneller uit, zoals de bredere verbinding tussen Amerik en Woerden, en neem succesvolle voorbeelden uit andere gemeenten als inspiratie.

Versterk handhaving op straat

Zorg voor meer zichtbare aanwezigheid van boa's en handhavers in plaats van uitsluitend camera-handhaving, zodat overtredingen rondom fietsen, snelheid en routes direct worden aangepakt.

Verbeter verlichting en toegankelijkheid in de openbare ruimte

Investeer in betere straatverlichting en in infrastructuur die ook voor vrouwen 's avonds, ouderen en rolstoelgebruikers veilig en toegankelijk is.

Ontwikkel verkeersbeleid vanuit visie in plaats van verwachting

Voorkom ad-hocmaatregelen en bouw vanuit een duidelijke, samenhangende visie waarin zowel bereikbaarheid, leefbaarheid als de behoeften van ondernemers en bewoners zijn meegenomen.

Probleemanalyse

Toenemende druk op zorgpersoneel en zwaardere zorgvraag

Deelnemers zien dat de ouderenzorg steeds zwaarder wordt: mensen blijven langer thuis wonen en komen pas in zorginstellingen wanneer er al veel aan de hand is. Hierdoor neemt de complexiteit van de zorg toe en raakt personeel overbelast. Verschillende deelnemers noemen dat werkdruk hoger wordt en dat er al jarenlang sprake is van personeelstekorten, waardoor goede zorg onder druk staat.

Lange procedures en ontoegankelijke ondersteuning

Er wordt ervaren dat gemeentelijke ondersteuning, zoals via de Wmo, traag en bureaucratisch is. Voorzieningen kunnen maanden op zich laten wachten en formulieren zijn ingewikkeld, vooral voor mensen die moeite hebben met taal of met digitale processen. Hierdoor ontstaat frustratie, blijven noodzakelijke aanpassingen uit en worden mensen soms gedwongen om oplossingen zelf te regelen.

Mantelzorgers raken overbelast

Veel zorg thuis komt neer op partners, familie of burens. Gerard beschrijft hoe zijn vrouw dagelijks voor hem zorgt en hoe zwaar dat soms is. Zonder extra steun is de belasting voor mantelzorgers groot, zeker wanneer er weinig financiële ruimte is om hulp in te kopen. Deelnemers vinden dat deze groep vaker wordt vergeten en beter ondersteund moet worden.

Gebrek aan passende woonvormen voor ouderen en zorgbehoevenden

Ouderen blijven vaak in grote huizen wonen omdat er geen geschikte alternatieven zijn waar zorg aanwezig is en partners bij elkaar kunnen blijven. De verwachting dat er in de toekomst honderden verpleeghuisplekken tekort zijn, versterkt deze urgentie. Er is behoefte aan kleinschalige zorgwoningen, aanleunconstructies en woonvormen waarin zorg en gemeenschapszin samenkomen.

Perspectieven van de deelnemers

Ronald Aalten (36)

Vindt dat zorg gebaseerd moet zijn op omkijken naar elkaar en benadrukt dat jongere generaties moeten leren verantwoordelijkheid te nemen, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.

Mineke Veldhuizen (83)

Heeft een leven lang in de zorg gewerkt en ziet grote personeelstekorten en te veel administratie; pleit voor "minder handen aan het bureau en meer aan het bed."

Wyha Stouthart (58)

Werkt in de ouderenzorg en ziet dat zorg steeds zwaarder wordt; ervaart dat Wmo-ondersteuning beter kan en dat preventie en eigen leefstijl een belangrijk onderdeel zijn van gezond oud worden.

Gerard Pen (61)

Leeft met MS en is afhankelijk van zijn vrouw en omgeving; ervaart hoe zwaar mantelzorg is en hoe traag gemeentelijke regelingen kunnen verlopen.

Wim Koerselman (75)

Heeft jarenlang in pastorale zorg gewerkt en legt nadruk op zorg voor kwetsbare groepen; merkt dat formulieren te moeilijk zijn en waardeert initiatieven die betrokkenheid en samendoen centraal zetten.

Aanbevelingen

Zet de mens centraal en stimuleer omzien naar elkaar

Neem in alle zorgbeslissingen het menselijke aspect als uitgangspunt en stimuleer onderlinge hulp en aandacht, zodat inwoners elkaar ondersteunen waar mogelijk.

Realiseer zorgwoningen waar patiënt en mantelzorger samen kunnen blijven wonen

Ontwikkel woonvormen waarin partners niet gescheiden hoeven te worden wanneer één van beiden zorg nodig heeft en waar ondersteuning dichtbij aanwezig is.

Introduceer een wooncoach voor ouderen

Begeleid ouderen bij de overstap naar een passende woonvorm; veel mensen weten niet welke opties er zijn of hoe zij een verhuizing praktisch moeten aanpakken.

Stimuleer eigen verantwoordelijkheid en preventie

Moedig inwoners aan om via leefstijl, beweging en sociale inzet bij te dragen aan hun eigen gezondheid en die van anderen, zodat zorgdruk op lange termijn vermindert.

Ondersteun kleinschalige burgerinitiatieven

Breid bestaande initiatieven zoals maaltijdvoorzieningen uit en faciliteer nieuwe buurtvormen waarin mensen samen zorg dragen, bijvoorbeeld gedeelde woonprojecten of gemeenschapsinitiatieven.

Verbeter gemeentelijke communicatie en toegankelijkheid

Gebruik lokale kanalen zoals huis-aan-huisbladen om informatie eenvoudig en laagdrempelig beschikbaar te maken, zodat inwoners niet afhankelijk zijn van alleen digitale communicatie.

Slotwoord namens het burgerberaad

Namens de deelnemers van het burgerberaad bieden wij dit generatiepact aan de gemeenteraad aan. Tijdens de bijeenkomsten hebben inwoners van verschillende leeftijden gesproken over actuele onderwerpen en mogelijke verbeterpunten voor de gemeente Woerden. De aanbevelingen in dit document zijn het resultaat van deze gesprekken en geven weer wat inwoners belangrijk vinden binnen de besproken thema's.

Wij hopen dat de gemeenteraad deze input kan benutten bij het vormgeven van toekomstig beleid en dat dit generatiepact een bijdrage levert aan verdere ontwikkeling van Woerden.